

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра политологии

**ЗАХАРЧЕНКО
Павел Александрович**

**СУЩНОСТЬ И РЕСУРСЫ РЕАЛИЗАЦИИ СОВРЕМЕННОЙ
НООПОЛИТИКИ**

Дипломная работа

**Научный руководитель:
кандидат политических
наук, доцент
В.С. Михайловский**

Допущен к защите:

«___»_____ 2021 г.

Зав. кафедрой политологии

доктор политических наук, доцент Н.А. Антанович

Минск, 2021

ОГЛАВЛЕНИЕ

РЕФЕРАТ	3
РЭФЕРАТ	4
SUMMARY	5
ВВЕДЕНИЕ.....	6
ГЛАВА 1 НООПОЛИТИКА КАК ЯВЛЕНИЕ СОВРЕМЕННОЙ ГЕОПОЛИТИКИ.....	9
1.1. Сущность ноополитики	9
1.2. Институты ноополитики	14
1.3. Эмпирический базис исследования ресурсов ноополитики	19
ГЛАВА 2 ВИДЫ РЕСУРСОВ НООПОЛИТИКИ	23
2.1. Нормативные ресурсы	23
2.2. Институциональные ресурсы	27
2.3. Информационные ресурсы.....	29
2.4. Экономические ресурсы.....	33
ГЛАВА 3 ТЕХНОЛОГИИ И ФУНКЦИИ РЕСУРСОВ НООПОЛИТИКИ.....	36
3.1. Технологии ноополитики.....	36
3.2. Функции ресурсов ноополитики	43
ЗАКЛЮЧЕНИЕ	46
СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННЫХ ИСТОЧНИКОВ	51
ПРИЛОЖЕНИЯ.....	55

РЕФЕРАТ

Объем работы: 50 страниц, 50 источников, 1 приложение.

Ключевые слова: НООПОЛИТИКА, РЕСУРСЫ НООПОЛИТИКИ, ИНФОРМАЦИОННАЯ ВОЙНА, МЯГКАЯ СИЛА, РОССИЙСКАЯ ФЕДЕРАЦИЯ, США, РЕСПУБЛИКА БЕЛАРУСЬ, РОСКОМНАДЗОР, АГЕНТСТВО США ПО ГЛОБАЛЬНЫМ МЕДИА, ПОСТПРАВДА.

Объект исследования: геополитика.

Предмет исследования: ноополитика.

Цель работы: сформировать комплексное представление о ноополитике как явлении современной геополитики.

Методология исследования: В работе использованы общенаучные и частнонаучные методы. На основе формально-политического метода была дана сущностная характеристика ноополитики. Политико-правовой анализ дал оценить действия российского государства в реализации ноополитики, как эмпирического объекта исследования. В работе также используется дедуктивный метод.

На данный момент в научном сообществе проведено небольшое количество исследований по теме ноополитики. Термин ноополитика не сильно распространен в политологических сообществах. Во многом это связано из-за скорости развития ноополитики – ее технологий, увеличения ресурсов для ее функционирования. Основой работы являются труды исследователей, таких как С.Б. Никонов, А.В. Байчик, М.М Лебедева, и др.

Научная новизна исследования: в процессе исследования была определена сущность современной ноополитики, виды ресурсов современной ноополитики, функции ресурсов современной ноополитики и технологии ресурсного обеспечения современной ноополитики. Изучен опыт ведения информационной войны в глобальных масштабах государством, выстраивающим собственную ноополитику с присущими ей идеологемами и ценностями в рамках поля всемирной сети Интернет. Определена значимость институализации ноополитики. Сформулированы основные принципы работы российской информационной политики, проанализированы российские ресурсы ноополитики.

Сделан комплексный вывод об организации и функционировании ноополитики современными государствами.

Полученные в ходе исследования выводы могут быть использованы в правотворческой деятельности и в дальнейших научных исследованиях. Дипломная работа является самостоятельно выполненным исследованием.

РЭФЕРАТ

Аб'ём працы: 50 старонак, 50 крыніц, 1 дадатак.

Ключавыя слова: НООПАЛІТЫКА, РЭСУРСЫ НООПАЛІТЫКІ, ІНФАРМАЦЫЙНАЯ ВАЙНА, МЯККАЯ СІЛА, РАСІЙСКАЯ ФЕДЭРАЦЫЯ, ЗЛУЧАНЫЯ ШТАТЫ АМЕРЫКІ, РЭСПУБЛІКА БЕЛАРУСЬ, РОСКАМНА-ГЛЯД, АГЕНЦТВА ЗША ПА ГЛАБАЛЬНЫХ МЕДЫЯ, ПОСТПРАЎДА.

Аб'ект даследавання: геапалітыка.

Прадмет даследавання: ноопалітыка.

Мэта работы: сфармаваць комплекснае ўяўленне пра ноопалітыку як з'яву сучаснай геапалітыкі.

Метадалогія даследавання: У працы выкарыстаныя агульнанавуковыя і прыватнанавуковыя метады. На аснове фармальна-палітычнага методу была дадзена сутнасная характеристыка ноопалітыкі. Палітыка-прававы аналіз даў ацаніць дзеянні расійскай дзяржавы ў рэалізацыі ноопалітыкі, як эмпірычнага аб'екта даследавання. У працы таксама выкарыстоўваецца дэдуктыўны метад.

На дадзены момант у навуковай супольнасці праведзена невялікая колькасць даследаванняў па тэме ноопалітыкі. Тэрмін ноопалітыка не моцна распаўсюджаны ў паліталагічных супольнасцях. Шмат у чым гэта звязана з-за хуткасці развіцця ноопалітыкі - яе тэхналогій, павелічэння рэурсаў для яе функцыянування. Асновай працы з'яўляюцца працы выследчыкаў, такіх як С.Б. Ніканоў, А.В. Байчык, М.М Лебедзеў, і інш.

Навуковая навізна даследавання: у працэсе даследавання была вызначана сутнасць сучаснай ноопалітыкі, віды рэурсаў сучаснай ноопалітыкі, функцыі рэурсаў сучаснай ноопалітыкі і тэхналогій рэурснага забеспячэння сучаснай ноопалітыкі. Вывучаны вопыт вядзення інфармацыйнай вайны ў глабальных маштабах дзяржавай, будуючай ўласную ноопалітыкай з уласцівымі ёй ідэалагемамі і каштоўнасцямі ў рамках поля сусветнай сеткі Інтэрнэт. Вызначана значнасць інстытуалізацыі ноополітики. Сфармульваны асноўныя прынцыпы працы расійскай інфармацыйнай палітыкі, прааналізаваныя расійскія рэсурсы ноопалітыкі.

Зроблены комплексны высновы аб арганізацыі і функцыянуванні ноопалітыкі сучаснымі дзяржавамі.

Атрыманыя падчас даследаванняў высновы могуць быць выкарыстаны ў прававорчай дзейнасці і ў далейшых навуковых даследаваннях.

Дыпломная праца з'яўляецца самастойна выкананым даследаваннем.

SUMMARY

Scope of work: 50 pages, 35 sources, 1 attachment.

Key words: NOOPOLITICS, NOOPOLITICS RESOURCES, INFORMATION WAR, SOFT POWER, RUSSIAN FEDERATION, USA, REPUBLIC OF BELARUS, ROSKOMNADZOR, US GLOBAL MEDIA AGENCY, POST TRUTH.

Research object: geopolitics.

Research subject: noopolitics.

Purpose of the work: to form a comprehensive understanding of noopolitics as a phenomenon of modern geopolitics.

Research methodology: General scientific and specific scientific methods were used in the work. On the basis of the formal political method, an essential characteristic of noopolitics was given. The political and legal analysis gave an assessment of the actions of the Russian state in the implementation of noopolitics as an empirical object of research. The work also uses the deductive method.

At the moment, a small amount of research has been carried out in the scientific community on the topic of noopolitics. The term noopolitics is not very common in political science communities. This is largely due to the speed of development of noopolitics – its technologies, an increase in resources for its functioning. The work is based on the works of researchers such as S. B. Nikonov, A.V. Baychik, M.M. Lebedeva, and others.

Scientific novelty of the research: in the process of research, the essence of modern noopolitics, types of resources of modern noopolitics, functions of resources of modern noopolitics and technology of resource provision of modern noopolitics were determined. The experience of conducting an information war on a global scale is studied by a state that is building its own noopolitics with its inherent ideologems and values within the framework of the Internet. The importance of institutionalization of noopolitics is determined. The main principles of the work of the Russian information policy are formulated, the Russian resources of noopolitics are analyzed.

A comprehensive conclusion is made about the organization and functioning of noopolitics by modern states.

The conclusions obtained in the course of the study can be used in law-making activities and in further scientific research.

The thesis is an independently performed research.